

БЕЗПЕКА ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Табуненко В.О., Сальник О.В., Недашковський А.А.

*Харківській національній університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба,
Харків*

Захист цивільного населення за будь-якого збройного конфлікту ґрунтується на Женевській конвенції (від 12.08.1949 року) та міжнародному гуманітарному праві (МГП), під яким розуміємо сукупність міжнародно-правових норм та принципів, що регулюють захист жертв війни, а також обмежують методи та засоби ведення війни. У МГП проводиться розмежування між комбатантами (тобто тими, хто воює) і не комбатантами (тими, хто не воює - цивільне населення).

Захист цивільного населення від дій воюючих сторін повинен зводитися до мінімуму шкоди, що завдається військовими діями, та це має ключове значення [1].

Військовий стан – це особливий правовий режим, який запроваджено з 24.02.2022 року при збройній агресії (загрози нападу) з боку рф, який нині продовжується в Україні (в умовах небезпеки державної незалежності та територіальної цілісності). При цьому захист прав цивільного населення набуває першочергового значення.

Основні принципи захисту цивільного населення [2]:

1. Принцип розрізнення – сторони конфлікту повинні завжди розрізняти цивільних і комбатантів, та не нападати на цивільні об'єкти.

2. Принцип пропорційності – військові дії мають бути пропорційні очікуваній військовій перевазі, а збитки, що можуть бути нанесені цивільним особам мають бути мінімальними.

3. Принцип необхідності – застосування сили має бути виправдане військовою необхідністю.

Наприкінці доповіді було зроблено висновки про те, що окупаційна адміністрація рф: 1. Регулярно порушує права цивільного населення – перешкоджає вимушеному переселенню цивільних осіб; 2. Порушує права цивільного населення на медичну допомогу при відмові від набуття громадянства рф; 3. Проводить насильницьку мобілізацію цивільного населення; 4. Застосовує заборонені Гаазькою конвенцією види зброї, які призводять до максимальної шкоди цивільному населенню та інші, тому 5. Необхідно проводити міжнародний контроль та карати воюючі сторони за невиконання міжнародно-правових норм та принципів ведення війни.

Список літератури

1. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/geneva_civilian_32.shtml
Женевская конвенция о защите гражданского населения во время войны.
2. <https://consultant.net.ua/ru/consultant-article/7398>.

Табуненко Володимир Олександрович к.т.н., доцент, професор кафедри електротехнічних систем комплексів озброєння та військової техніки.
Тел.097 225-6260 E-mail: tabunenko55@ukr.net

Сальник Олег Вікторович с.н.с. НДЛ тел. 093 023 9289, E-mail:
salnikb2001@gmail.com

Недашковський Андрій Анатолвійович, с.н.с. НДЛ, 066-966 9554; E-mail:
A.Nedashkovskyi@hnups.mil.gov.ua